A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction of the Mean of Transport:the Republic of Moldova case

Analiza de drept penal a infracţiunii de răpire a mijlocului de transport: experienţa Republicii Moldova

Vitalie STATI*

Abstract

This study comprehend the analysis of the object, the objective part, the subjective part, the subject and the aggravating circumstances of the offence of abduction of the mean of transport, provided by art.192[1] of the Penal Code of the Republic of Moldova. Especially, it is showed that the mean of transport notion, stipulated in the disposal of art.192[1] PC RM, has the same meaning as the "mean of transport" notion, provided by art.264, 264[1], 265 and 266 PC RM. It is explained why, literally to the act of circumvention, the act of abduction of the mean of transport must have an illegal disposition. Finally, there are analyzed the most controversial aspects concerning the consumption phase of the offence of abduction of the mean of transport. It is argued that not every case that involves the abandonment of the mean of transport must be translated throughout the practice of art. 192[1] PC RM. It is proven that the main goal of the act of abduction of the mean of transport it's not about the misappropriation (circumvention) of the mean of transport, but it concerns the temporary usage. The study continues with the examination of the aggravating stipulated at par.(2) and (3) art.192[1] PC RM.

Keywords:

abduction, mean of transport, temporary usage, abandonment.

* Conferenţiar Universitar, doctor în drept, Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova, Chişinău, Republica Moldova.

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Codul penal al Republicii Moldova (în continuare – CP RM) incriminează fapta de răpire a mijlocului de transport într-o variantă simplă, înscrisă la alin.(2) art.192[1] CP RM, şi în două variante agravate, prevăzute la alin.(2) şi (3) art.192 CP RM. Astfel, în conformitate cu alin.(1) art.192[1] CP RM, răspunderea se stabileşte pentru răpirea mijlocului de transport fără scop de însuşire. Prima variantă agravată a infracţiunii examinate presupune săvârşirea răpirii mijlocului de transport: de două sau mai multe persoane (lit.a) alin.(2)); însoţită de violenţa nepericuloasă pentru viaţa sau sănătatea victimei sau de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe (lit.b) alin.(2)); prin pătrundere în garaj, în alte încăperi sau spaţii îngrădite ori păzite (lit.c) alin.(2)). În fine, cea de-a doua variantă agravată a infracţiunii de răpire a mijlocului de transport presupune săvârşirea acesteia, atunci când e însoţită de violenţa periculoasă pentru viaţa sau sănătatea victimei sau de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe (alin.(3)).

Iniţiind analiza primului dintre elementele constitutive ale infracţiunii de răpire a mijlocului de transport – **obiectului infracţiunii** – vom menţiona că obiectul juridic generic al infracţiunii în cauză îl formează relaţiile sociale cu privire la patrimoniu. Obiectul juridic special al infracţiunii, prevăzute la art.192[1] CP RM, îl formează relaţiile sociale cu privire la posesia asupra mijlocului de transport.

Obiectul material al infracţiunii, prevăzute la art.192[1] CP RM, îl reprezintă mijlocul de transport.

Noţiunea de mijloc de transport, utilizată în dispoziţia art.192[1] CP RM, are exact acelaşi înţeles ca noţiunea „mijloc de transport", folosită în art.264, 264[1], 265 şi 266 CP RM. În conformitate cu art.132 CP RM, prin „mijloc de transport" se înţelege toate tipurile de automobile, tractoare şi alte tipuri de maşini autopropulsate, tramvaiele şi troleibuzele, precum şi motocicletele şi alte mijloace de transport mecanice. La unele aspecte ale noţiunii „mijloc de transport" se referă explicaţiile de la pct.2 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova, nr.20 din 8.07.1999, despre practica judiciară cu privire la aplicarea legislaţiei în cadrul examinării cauzelor penale referitor la încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei şi de exploatare a mijloacelor de transport,[1] (în continuare – Hotărârii Plenului nr.20/1999). Din aceste explicaţii rezultă, printre altele, că volumul de lucru (capacitatea cilindrică) a motorului cu ardere internă al unui mijloc de transport trebuie să depăşească 50 cm^3.

Astfel, nu pot constitui obiectul material al infracţiunii examinate mopedul, motoreta, scuterul, ciclomotorul, bicicleta cu motor şi alte asemenea vehicule având un motor cu ardere internă, al cărui capacitate cilindrică nu depăşeşte 50 cm^3. Pentru răpirea unor astfel de vehicule nu poate fi aplicată nici răspunderea penală, nici cea contravenţională.

[1] Culegere de hotărâri ale Plenului Curţii Supreme de Justiţie (mai 1974-iulie 2002), Chişinău, 2002, pp. 340-345.

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

În altă privinţă, vom menţiona că, la fel ca în cazul obiectului material al sustragerii, obiectul material al răpirii mijlocului de transport îl caracterizează un ansamblu de aspecte de natură socială, economică, fizică şi juridică. Pentru studiul nostru, o relevanţă mai pronunţată îl comportă aspectul juridic al obiectului material al răpirii mijlocului de transport. Aceasta înseamnă că mijlocul de transport, care constituie obiectul material al infracţiunii prevăzute la art.192[1] CP RM, trebuie să fie străin pentru făptuitor. În alţi termeni, situaţia-premisă, ce caracterizează obiectul material al infracţiunii analizate, se exprimă în aflarea mijlocului de transport în posesia unei alte persoane, a victimei infracţiunii.

În cazul infracţiunii prevăzute la art.192[1] CP RM, legea penală se interesează nu de legitimitatea poziţiei victimei, dar de ilegalitatea conduitei făptuitorului. Reprezintă o situaţie de fapt, nu neapărat şi de drept, posesia asupra mijlocului de transport, privită ca valoare socială specifică, ocrotită împotriva infracţiunii prevăzute la art.192[1] CP RM. Această concluzie o desprindem din dispoziţia de la alin.(1) art.303 al Codului civil al Republicii Moldova, adoptat de Parlamentul Republicii Moldova la 06.06.2002[1], în conformitate cu care posesia se dobândeşte prin exercitarea voită a stăpânirii de fapt a bunului.

Dacă victima răpirii mijlocului de transport sau o altă persoană, care acţionează în interesul victimei, revendică pe căi ilegale mijlocul de transport aflat în posesia nelegitimă a făptuitorului, va lipsi temeiul aplicării răspunderii conform art.192[1] CP RM. Aceasta pentru că lipseşte aspectul juridic al obiectului material al răpirii mijlocului de transport şi/sau lipseşte scopul caracteristic infracţiunii analizate. Însă, nu se exclude răspunderea pentru alte fapte (de exemplu, pentru samavolnicia prevăzută la art.352 CP RM sau art.335 al Codului contravenţional al Republicii Moldova, adoptat de Parlamentul Republicii Moldova la 24.10.2008[2]).

După analiza obiectului infracţiunii prevăzute la art.192[1] CP RM, ne vom concentra atenţia asupra următorului element constitutiv al acestei infracţiuni. Astfel, **latura obiectivă** constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acţiunea de răpire. Răpirea este o acţiune care presupune succesiunea a două acte: 1) deposedarea, adică scoaterea mijlocului de transport din posesia victimei; 2) imposedarea, adică trecerea mijlocului de transport în posesia şi folosinţa făptuitorului. Dacă deposedarea nu este urmată de imposedare, vom fi în prezenţa tentativei la infracţiunea de răpire a mijlocului de transport.

Aidoma acţiunii de sustragere, acţiunea de răpire trebuie să aibă un caracter ilegal. Ilegalitatea acţiunii de răpire presupune că făptuitorului îi lipseşte orice drept asupra mijlocului de transport pe care-l răpeşte, el violând prevederile normative care reglementează regimul posesiei asupra mijloacelor de

[1] Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 82-86.
[2] Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3-6.

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

transport. Ilegalitatea acţiunii de răpire derivă din aspectul juridic al obiectului material al infracţiunii specificate la art.192[1] CP RM: mijlocul de transport este străin făptuitorului, iar răpirea are un caracter ilegal, dacă mijlocul de transport nu aparţine făptuitorului (sau, eventual, membrilor familiei acestuia), nu i-a fost încredinţat acestuia în legătură cu munca prestată, nu-i revine ca unui titular al proprietăţii comune etc. Cu alte cuvinte, nu oricare luare neautorizată a mijlocului de transport implică tragerea la răspundere în baza art.192[1] CP RM.

Dacă mijlocul de transport aparţine câtorva persoane (de exemplu, soţilor, membrilor adulţi ai unei familii, lucrătorilor unei unităţi, vecinilor, acţionarilor unei întreprinderi etc.) cu titlu de proprietate comună, atunci fiecare proprietar poate folosi mijlocul de transport doar cu acordul celorlalţi. Lipsa unui asemenea acord conferă folosirii mijlocului de transport un caracter ilegal, deci relevă că acea faptă reprezintă o răpire. Potrivit alin.(2) art.347 al Codului civil, „modul de folosire a bunului comun se stabileşte prin acordul coproprietarilor sau, în caz de divergenţe, prin hotărâre judecătorească în baza unei aprecieri echitabile a intereselor tuturor coproprietarilor". Rezultă că nerespectarea modului de folosire a mijlocului de transport, având statutul de bun comun, constituie temeiul de aplicare a art.192[1] CP RM.

Alta este situaţia în cazul în care făptuitorului îi era permis să folosească mijlocul de transport fără acordul proprietarului sau al celorlalţi coproprietari. În acest caz, folosirea mijlocului de transport poate atrage răspunderea, eventual, doar pentru samavolnicie (art.352 CP RM sau art.335 al Codului contravenţional). Aceasta doar cu condiţia disputării, contestării acţiunii făptuitorului din partea acelui proprietar sau a acelor coproprietari. Or, „… în cazul samavolniciei, persoana, fiind sigură de apartenenţa unui drept, săvârşeşte anumite fapte, fără depăşirea limitelor de exercitare a dreptului … Fapta de samavolnicie se realizează pe motivul că subiectul trăieşte un simţ al inechităţii, care este cauzat de încălcarea dreptului său".[1] În cazul răpirii mijlocului de transport, se depăşesc limitele de exercitare a dreptului, decurgând din modul de folosire a mijlocului de transport. Iar făptuitorul nu trăieşte un simţ al inechităţii, pentru că acţionează nu în vederea restabilirii propriilor drepturi.

Nu poate fi aplicat art.192[1] CP RM nici în cazul folosirii neautorizate, în interes personal, a mijlocului de transport încredinţat făptuitorului în legătură cu munca prestată. Aceasta întrucât într-o asemenea ipoteză lipseşte situaţia-premisă caracteristică obiectului material al răpirii mijlocului de transport. Adică, la momentul săvârşirii infracţiunii, mijlocul de transport se află în posesia legitimă a făptuitorului, care are calitatea specială de administrator al mijlocului de transport. De aceea, doar răspunderea disciplinară poate fi aplicată pentru folosirea neautorizată, în interes personal, a mijlocului de transport încredinţat făptuitorului în legătură cu munca prestată.

[1] *Berliba V., Cernomoreţ S., Paladii A.*, Răspunderea penală pentru infracţiunea de samavolnicie, Editura: Totex-Lux, Chişinău, 2006, pp. 71-72.

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Nu aceeaşi afirmaţie o putem face în privinţa făptuitorului care are numai acces la mijlocul de transport, fără ca acesta să-i fi fost încredinţat în legătură cu munca prestată. În vederea ilustrării acestei ipoteze, aducem ca exemple următoarea speţă: V.C. a fost condamnat în baza alin.(1) art.273 CP RM pentru aceea că, la 7.08.2007, aproximativ la ora 16.00, fiind angajat la o spălătorie auto de pe str. Burebista, mun. Chişinău, a profitat de faptul că S.C. i-a predat automobilul pentru spălare şi curăţare chimică a salonului. Fără a avea permisiunea proprietarului, V.C. s-a deplasat cu automobilul respectiv, fiind reţinut de poliţie pe str. Calea Basarabiei.[1] Observăm că, în acest caz, mijlocul de transport nu se afla în posesia făptuitorului. Acestuia îi lipsesc orice drepturi asupra mijlocului de transport. De aceea, avem toate temeiurile să afirmăm că cele săvârşite au fost calificate just în baza normei care stabileşte răspunderea pentru răpirea mijlocului de transport.

Dintr-o altă perspectivă, vom consemna că infracţiunea, prevăzută la art.192^1 CP RM, este o infracţiune formală. Ea se consideră consumată din momentul deplasării şi, ca efect, al schimbării localizării mijlocului de transport. Nu din momentul ieşirii mijlocului de transport din câmpul de observare a victimei, nu din momentul descoperirii răpirii şi începerii căutării mijlocului de transport, nu din momentul apariţiei temeiului de pornire a procesului penal.

În contextul analizei **laturii subiective** a infracţiunii, vom consemna că răpirea mijlocului de transport este săvârşită cu vinovăţie exprimată în intenţie directă.

Problema scopului infracţiunii este una de semnificaţie cardinală în cazul infracţiunii prevăzute la art.192^1 CP RM. Tocmai de rezolvarea acestei probleme depinde delimitarea exactă a infracţiunii analizate de sustragerea mijlocului de transport.

Astfel, în dispoziţia art.192^1 CP RM (ca şi în dispoziţiile art.192^2 şi 275 CP RM), este prezentă sintagma „fără scop de însuşire". De fapt, se are în vedere sintagma „fără scop de sustragere". Ne dăm seama de aceasta din varianta în limba rusă a textului art.192^1 şi 192^2 CP RM, în care se utilizează sintagma „bez ţeli hişcenia". În continuare, pentru a nu nesocoti voinţa legiuitorului, dar, totodată, pentru a scoate în evidenţă traducerea defectuoasă din limba rusă în limba română, vom utiliza formula de compromis „fără scop de însuşire (sustragere)".

Din cele relevate mai sus, rezultă că nu art.192^1 CP RM, dar normele cu privire la sustragere se aplică în cazul în care făptuitorul îşi realizează scopul de însuşire (sustragere). De exemplu, într-o speţă, V.S. a fost condamnat în baza art.123^1 CP RM din 1961, pentru sustragerea în proporţii deosebit de mari din avutul proprietarului. În fapt, în iunie 1999, a sustras pe ascuns dintr-un garaj de

[1] Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 17.11.2009. Dosarul nr.1re-1225/09 // www.csj.md

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

pe str. Nicolae Dimo, mun. Chişinău, automobilul aparţinând lui V.A., cauzând victimei daune cifrate la 55000 lei.[1]

Noţiunea „fără scop de însuşire (sustragere)", utilizată în art.192[1] CP RM, trebuie interpretată în felul următor: făptuitorul urmăreşte să-şi treacă mijlocul de transport în posesie pentru o perioadă nesemnificativă de timp sau pentru un timp strict determinat, nu să-şi treacă mijlocul de transport în stăpânirea definitivă, nu să exercite în privinţa mijlocului de transport toate prerogativele pe care le poate avea un proprietar (mai cu seamă, prerogativa de dispunere).

Din cele menţionate, rezultă că, în cazul răpirii mijlocului de transport, făptuitorul are posibilitatea reală de a-l poseda, folosi şi dispune. Însă recurge la doar primele două din prerogativele nominalizate. La prerogativa de dispunere făptuitorul renunţă, deşi are posibilitatea reală de a o realiza. În plus, în cazul răpirii mijlocului de transport (spre deosebire de sustragerea mijlocului de transport), mijlocului de transport îi este rezervat rolul nu de sursă de venituri infracţionale, dar de instrument de extragere a veniturilor infracţionale (de exemplu, atunci când mijlocul de transport este răpit pentru a fi săvârşită sustragerea şi a face posibilă transportarea ulterioară a bunurilor sustrase, după care mijlocul de transport este restituit victimei).

În alt context, trebuie să se înţeleagă că norma penală cu privire la răpirea mijlocului de transport nu este o invenţie a legiuitorului moldovean. Şi nici măcar a altor legiuitori din spaţiul ex-sovietic. Există suficiente exemple, când legislaţiile penale de factură occidentală conţin asemenea norme: art.244 din Codul penal al Spaniei; §248 b din Codul penal al Germaniei;[2] art.141 bis din Codul penal al Elveţiei;[3] §260 din Codul penal al Norvegiei;[4] art.278 din Codul penal al Poloniei;[5] alin.(1) §293 din Codul penal al Danemarcei;[6] art.223.9 din Codul penal – Model american[7], etc.

Cineva ar putea susţine că există exemple de altă natură. Este adevărat. De exemplu, furtul, care are ca obiect un vehicul, săvârşit în scopul de a-l folosi pe nedrept, este prevăzut la art.230 al Codului penal al României.[8] Totuşi, la o analiză mai atentă, se poate remarca o diferenţă de terminologie, nu de esenţă. Or, în contextul legii penale române, furtul unui autovehicul este incriminat

[1] Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 8.04.2008. Dosarul nr.1ra-384/08 // www.csj.md

[2] Ugolovnîi kodeks FRG, pod red. A.V. Serebrennikovoy, Zerţalo, Moscva, 2000.

[3] Ugolovnîi kodeks Şvejţarii, pod red. A.V. Serebrennikovoy, Zerţalo, Moscva, 2000.

[4] Ugolovnoe zakonodatelistvo Norveghii, pod red. Iu.V. Golika, Iuridiceskii ţentr Press, Sankt-Peterburg, 2003.

[5] Ugolovnîi kodeks Respubliki Polşa, pod red. A.I. Lukaşova, N.F. Kuzneţovoy, Iuridiceskii ţentr Press, Sankt-Peterburg, 2001.

[6] Ugolovnîi kodeks Danii, pod red. S.S. Beleaeva, Iuridiceskii ţentr Press, Sankt-Peterburg, 2001.

[7] Primernîy Ugolovnîi kodeks (SŞA). Ofiţialjnîy proekt Instituta amerikanskogo prava, Moskva, 1969.

[8] Monitorul Oficial al României, 2009, nr. 510.

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

diferit în funcţie de scopul urmărit de făptuitor: 1) scopul folosinţei pe nedrept, urmărit în cazul infracţiunii prevăzute la art.230 al Codului penal român; 2) scopul însuşirii pe nedrept, urmărit în cazul infracţiunii specificate la art.228 al Codului penal român. Că diferenţa este de terminologie, nu de esenţă, ne-o demonstrează afirmaţia lui I. Pascu: „Scopul folosirii pe nedrept nu implică voinţa făptuitorului de a face bunul luat un bun al său, de a-l apropia, de a face acte de dispoziţie cu privire la acesta, ci voinţa făptuitorului de a întrebuinţa numai în mod temporar bunul, ceea ce va permite posesorului sau detentorului acelui bun de a reintra, după un timp, în stăpânirea acestuia. De regulă, dovada că s-a urmărit acest scop rezultă mai totdeauna din abandonarea autovehiculului de către făptuitor, de bunăvoie, după folosirea lui".[1]

Din aceeaşi perspectivă, nu putem trece cu vederea opinia aparţinând lui A.N. Ignatov: „În practică, este foarte dificilă probarea scopului de însuşire (sustragere) în cazul în care făptuitorul este reţinut asupra unui mijloc de transport străin. Este aproape imposibilă respingerea afirmaţiei făptuitorului că mijlocul de transport a fost luat pentru un timp anume sau pentru efectuarea unei ori câtorva călătorii. În aceste condiţii, în planul perfecţionării cadrului legislativ, accentul trebuie pus nu pe disocierea faptelor având scopul însuşirii (sustragerii) mijlocului de transport de faptele având scopul folosinţei temporare a mijlocului de transport. Accentul ar trebui pus pe stabilirea unei pedepse apropiate ca mărime atât pentru sustragerea mijlocului de transport, cât şi pentru răpirea mijlocului de transport (aşa cum, de exemplu, s-a procedat în Codul penal al Republicii Uzbekistan)".[2]

Aşadar, încă o propunere extrem de atractivă: nivelăm gradul prejudiciabil al răpirii mijlocului de transport cu cel al sustragerii mijlocului de transport, şi probleme vor dispare de la sine. Aşa să fie oare? Nu, dacă luăm în consideraţie unele prevederi ale legii penale. Astfel, de exemplu, în acord cu alin.(1) art.7 CP RM, la aplicarea legii penale se ţine cont, printre altele de gradul prejudiciabil al infracţiunii săvârşite. De asemenea, după cum reiese din art.15 CP RM, gradul prejudiciabil al infracţiunii se determină conform semnelor ce caracterizează inclusiv latura subiectivă.

Mai mult, potrivit pct.3 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie, nr.16 din 31.05.2004 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale", „în conformitate cu principiul individualizării pedepsei, instanţa de judecată aplică pedeapsa luând în consideraţie caracterul şi gravitatea infracţiunii săvârşite, motivul şi scopul celor comise (sublinierea ne aparţine – *n.a.*), personalitatea vinovatului, caracterul prejudiciabil şi mărimea daunei cauzate, circumstanţele ce atenuează sau agravează răspunderea, ţinându-

[1] *Nistoreanu Gh., Boroi A., Molnar I.* şi alţii. Drept penal. Partea Specială, Editura: Europa Nova, Bucureşti, 1999, p. 209.

[2] Kommentariy k Ugolovnomu kodeksu Rossiyskoy Federaţii, pod obs. red. V.M. Lebedeva, Norma, Moskva, 2007, p. 434.

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

se cont de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei lui".[1]

Din cele menţionate, rezultă că, oricât şi-ar dori unii, nu putem totuşi face abstracţie de aceea că scopul folosinţei temporare denotă un pericol social comparativ mai redus decât scopul însuşirii (sustragerii). Necesitatea diferenţierii răspunderii penale ne impune să atestăm gradul prejudiciabil comparativ mai redus al răpirii mijlocului de transport în raport cu sustragerea mijlocului de transport. Deci, în concluzie, nu putem susţine recomandarea formulată de A.N. Ignatov.

Subiectul infracţiunii, specificate la art.192[1] CP RM, este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârşirii faptei a atins vârsta de 16 ani.

După ce am analizat cele patru elemente constitutive ale infracţiunii de răpire a mijlocului de transport, să ne focalizăm atenţia asupra examinării **circumstanţelor agravante** ale acestei fapte infracţionale.

Astfel, în primul rând, la lit.a) alin.(2) art.192[1] CP RM, se stabileşte răspunderea pentru **răpirea mijlocului de transport, săvârşită de două sau mai multe persoane.**

Această circumstanţă agravantă este aplicabilă în oricare din următoarele trei ipoteze:

- infracţiunea este săvârşită de doi sau mai mulţi coautori;
- infracţiunea este săvârşită de o persoană având semnele subiectului infracţiunii, împreună cu o persoană care nu are astfel de semne;
- infracţiunea este săvârşită de o persoană având semnele subiectului infracţiunii, prin intermediul unei persoane care nu are astfel de semne.

Făptuitorii pot realiza simultan şi integral latura obiectivă a răpirii mijlocului de transport. Dar, la fel de posibil este ca făptuitorii să o realizeze succesiv şi parţial (de exemplu, unul dintre făptuitori să aplice faţă de victimă violenţa sau ameninţarea cu violenţa, pentru ca, la următoarea etapă, celălalt făptuitor să poată săvârşi răpirea propriu-zisă a mijlocului de transport).

În fine, ne raliem poziţiei lui A.I. Korobeev, în conformitate cu care pasagerii, care se află în mijlocul de transport răpit, nu pot fi raportaţi la persoanele care săvârşesc răpirea mijlocului de transport.[2] Mai mult, deoarece de cele mai dese ori astfel de pasageri sunt supuşi constrângerii, trebuie să-i considerăm victime ale infracţiunii specificate la art.164 CP RM.

O altă circumstanţă agravantă a răpirii mijlocului de transport este cea prevăzută la lit.b) alin.(2) art.192[1] CP RM. Conform acestei prevederi legale, răspunderea pentru infracţiunea în cauză se agravează, dacă **răpirea mijlocului de transport este însoţită de violenţa nepericuloasă pentru viaţă sau sănătatea victimei sau de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe**.

---

[1] Buletinul Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova, 2004, nr. 6, pp. 22-23.

[2] *Korobeev A.I.*, Transportîe prestuplenia, Iuridiceskii ţentr Press, Sankt-Peterburg, 2003, p. 206.

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Prin „violenţa nepericuloasă pentru viaţa sau sănătatea victimei", vom înţelege fie cauzarea intenţionată a leziunii corporale care nu a avut drept urmare nici dereglarea sănătăţii, nici pierderea capacităţii de muncă, fie aplicarea intenţionată a loviturilor sau săvârşirea altor acţiuni violente care au cauzat o durere fizică, dacă acestea nu au creat pericol pentru viaţa sau sănătatea victimei.

La ipoteza analizată, se referă speţa următoare: B.V. a fost condamnat în baza lit.c) alin.(2) art.273 CP RM. În fapt, la 22.11.2007, aproximativ la ora 04.00, fiind în stare de ebrietate, aflându-se în or. Durleşti, mun. Chişinău, şi având scopul răpirii mijlocului de transport, prin aplicarea violenţei nepericuloase pentru viaţa şi sănătatea persoanei, ameninţându-l cu aplicarea violenţei, apucându-l de haină, B.V. l-a scos cu forţa pe M.N. din automobilului care-i aparţinea ultimului, deplasându-se ulterior cu acest automobil într-o direcţie necunoscută. După puţin timp, la intersecţia străzilor Cartuş şi Dimo, or. Durleşti, mun. Chişinău, a abandonat automobilul.[1]

În cadrul infracţiunii, specificate la lit.b) alin.(2) art.192[1] CP RM, violenţa şi ameninţarea, nominalizate mai sus, îndeplinesc rolul de modalităţi ale acţiunii adiacente. Nici violenţa, nici ameninţarea nu constituie un scop în sine. De aceea, este obligatoriu să fie aplicate anume în scopul răpirii mijlocului de transport. Din aceste considerente, calificarea se va face în baza art.27 şi lit.b) alin.(2) art.192[1] CP RM, în cazul în care violenţa nepericuloasă pentru viaţa sau sănătatea victimei sau ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe este îndreptată nemijlocit spre răpirea mijlocului de transport, însă, din cauze independente de voinţa făptuitorului, nu şi-a produs efectul.

În altă privinţă, la lit.c) alin.(2) art.192[1] CP RM se stabileşte răspundere agravată pentru răpirea mijlocului de transport, săvârşită prin pătrundere în garaj, în alte încăperi sau spaţii îngrădite ori păzite.

În practica judiciară, această circumstanţă agravantă a fost reţinută în următoarele cazuri: la 16.04.2008, aproximativ la ora 17.00, P.V. a răpit automobilul aparţinând lui D.I. de pe teritoriul garajului în care activa făptuitorul, garaj în care automobilul a fost adus pentru reparaţie. Deplasându-se spre una din staţiile de prestare a serviciilor auto de pe şoseaua Balcani, mun. Chişinău, P.V. nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului şi s-a izbit de un copac, deteriorând automobilul;[2] la 18.02.2008, G.D., lucrând în calitate de maistru la un autoservice, situat pe str. Sarmizegetusa, mun. Chişinău, urmărind scopul răpirii mijlocului de transport, aflându-se pe teritoriul autoservice-ului nominalizat, care era îngrădit şi păzit, a răpit automobilul, care aparţinea C.I. Cu automobilul răpit, a părăsit locul comiterii infracţiunii.[3]

[1] Decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 22.10.2008. Dosarul nr.1ra-1181/08 // www.csj.md

[2] Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 28.07.2009. Dosarul nr.1ra-829/09 // www.csj.md

[3] Decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 17.12.2008. Dosarul nr.1ra-1408/08 // www.csj.md

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Considerăm că, în ambele cazuri, făptuitorilor le-a fost reţinută neîntemeiat circumstanţa agravantă analizată. Argumentele sunt două la număr: 1) pătrunderea nu a avut un caracter ilegal, ambii făptuitori îndeplinindu-şi obligaţiile de muncă în spaţiile respective. Or, ilegalitatea pătrunderii presupune că „făptuitorul nu trebuie să posede dreptul de apariţie în genere sau în anumite momente …, atunci când el se află totuşi acolo, în pofida interdicţiei sau fără ştirea şi consimţământul persoanelor abilitate, fie pe calea înşelării acestora".[1] Că pătrunderea este o intrare ilegală, se accentuează şi în pct.29 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie, nr.23 din 28.06.2004. Esenţa ilegală a pătrunderii nu poate suferi schimbări, indiferent dacă aceasta priveşte sustragerea sau răpirea mijlocului de transport; 2) legiuitorul a înţeles să agraveze, la lit.c) alin.(2) art.192[1] CP RM, răspunderea nu pentru răpirea mijlocului de transport din garaj, din alte încăperi sau spaţii îngrădite ori păzite. Răspunderea este agravată pentru răpirea mijlocului de transport săvârşită prin pătrundere în asemenea încăperi sau spaţii. Altfel spus, legiuitorul a pus accentul pe metoda de săvârşire a infracţiunii, nu pe locul săvârşirii infracţiunii. Iată de ce nu se va aplica circumstanţa agravantă examinată în cazurile în care intenţia de răpire a mijlocului de transport apare la făptuitor după ce a intrat în încăperile sau spaţiile respective. Instanţa de judecată nu a examinat această circumstanţă de o semnificaţie majoră.

Nu este obligatoriu ca pătrunderea să implice escaladare sau efracţie. Pătrunderea poate fi realizată şi prin acces liber. Dar, şi în acest caz, pătrunderea trebuie să aibă, bineînţeles, un caracter ilegal. Acest aspect ni-l ilustrează speţa următoare: P.G. a fost pus sub învinuire în baza lit.a) alin.(3) art.273 CP RM. La 07.04.2007, aproximativ la ora 04.00, având scopul răpirii mijlocului de transport, prin acces liber a pătruns într-un garaj, amplasat pe str. Milescu Spătarul, mun. Chişinău, unde a intrat în salonul automobilului, care-i aparţinea lui S.I., parcat în garaj, după care, pornind motorul cu ajutorul cheilor ce se aflau în automobil, a părăsit locul comiterii infracţiunii.[2]

În alt context, considerăm că noţiunea „alte încăperi sau spaţii îngrădite ori păzite" trebuie interpretată asemănător cu modul de interpretare a noţiunii „alt loc pentru depozitare" (noţiune utilizată la lit.c) alin.(2) art.186, lit.d) alin.(2) art.187 şi lit.d) alin.(2) art.188 CP RM). În acest sens, prin „alte încăperi sau spaţii îngrădite ori păzite" vom înţelege încăperile sau sectoarele de teritoriu, care sunt destinate, adaptate sau special utilate pentru staţionarea mijlocului de transport, şi care sunt înzestrate în acest scop cu anumite accesorii ce împiedică pătrunderea în ele (mecanisme de zăvorâre, gard, îngrăditură etc.), sau sunt asigurate cu pază (paznici, mecanisme de semnalizare, câini de pază, camere

[1] *Brînză S., Ulianovschi X., Stati V.* şi alţii, Drept penal, Partea specială, Editura: Cartier, Chişinău, 2005, p. 255.

[2] Decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 02.07.2008. Dosarul nr.1ra-905/08 // www.csj.md

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

video sau senzori de supraveghere etc.), pentru a împiedica accesul la mijlocul de transport. În acest context, este justă reţinerea la calificare a agravantei analizate în speţa următoare: K.S. a fost condamnat în baza art.15, alin.6 art.182 CP RM din 1961. În fapt, la 01.05.1998, aproximativ la ora 21.40, fiind în stare de ebrietate alcoolică, K.S. a pătruns în parcarea auto situată în apropiere de piaţa „Roada Gliei" din bd. Mircea cel Bătrân 25, mun. Chişinău. Prin aceasta, a încercat să săvârşească răpirea unui automobil de model Moskvici 2140.[1]

Nu pot fi considerate încăperi îngrădite ori păzite husele auto, prelatele sau alte asemenea învelitoare pentru mijlocul de transport. Aceasta pentru că nu au calităţile unui edificiu, ale unei construcţii, iar menirea lor se exprimă doar în protejarea mijlocului de transport de praf, umezeală, grindină etc. Nu în staţionarea mijlocului de transport.

Nu întâmplător am accentuat mai sus că, prin „alte încăperi sau spaţii îngrădite ori păzite" vom înţelege încăperile sau sectoarele de teritoriu, care sunt, înainte de toate, destinate, adaptate sau special utilate pentru staţionarea mijlocului de transport. Din aceste considerente, întreaga curte a casei, ca şi întregul teritoriu al unei întreprinderi, instituţii sau organizaţii, nu poate fi considerat spaţiu îngrădit ori păzit în sensul prevederii de la lit.c) alin.(2) art.192[1] CP RM. Or, menirea curţii unei case sau a teritoriului unei întreprinderi, instituţii sau organizaţii nu poate fi considerată staţionarea mijloacelor de transport. Doar anumitor segmente din asemenea locaţii le poate fi rezervată o atare menire.

Această precizare este extrem de importantă în vederea înţelegerii corecte a momentului începerii executării infracţiunii prevăzute la lit.c) alin.(2) art.192[1] CP RM, dar şi a liniei de demarcaţie dintre pregătirea şi tentativa la această infracţiune. Din acest punct de vedere, nu putem fi de acord cu reţinerea la calificare a agravantei examinate în speţele următoare: D.G. a fost condamnat în baza lit.d) alin.(2) art.273 CP RM. În fapt, la 08.06.2008, aproximativ la ora 21.00, aflându-se în satul Parcova, raionul Edineţ, a intrat în ograda gospodăriei lui V.J., de unde a răpit automobil acestuia, cu care, deplasându-se până la marginea satului, a deraiat într-un şanţ;[2] O.N. şi Ş.V. au fost condamnaţi în baza lit.a) alin.(3) art.273 CP RM. În fapt, la 23.05.2006, în jurul orei 00.30, cei doi au pătruns în curtea gospodăriei lui P.A., amplasată pe str. Mihai Eminescu din localitatea Biruinţa, raionul Sângerei, de unde au răpit automobilul acestuia;[3] B.G. a fost condamnat în baza lit.a) alin.(3) art.273 CP RM. În fapt, la 14.10.2003, aproximativ la ora 10.00, aflându-se în satul Suvorovca, raionul Făleşti, fiind în stare de ebrietate, B.G. a pătruns pe ascuns în ograda lui C.A., de unde a răpit automobilul ce aparţinea lui C.V. Cu acesta s-a deplasat în satul

[1] Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 06.10.2009. Dosarul nr.1ra-976/09 // www.csj.md

[2] Decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 09.06.2009. Dosarul nr.1ra-287/09 // www.csj.md

[3] Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 24.06.2008. Dosarul nr.1ra-587/08 // www.csj.md

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Ţambula, raionul Sângerei, iar după masă l-a adus înapoi;[1] la 27.04.2006, aproximativ la ora 23.30, C.A., prin înţelegere prealabilă cu R.I., N.D. şi alte persoane rămase neidentificate, au pătruns în gospodăria lui M.V. din or. Orhei, str. Ion Neculce, de unde, pe ascuns, au răpit automobilul, care-i aparţinea lui A.V;[2] R.P. a fost condamnat în baza lit.a) alin.(3) art.273 CP RM. În fapt, la 03.08.2004, împreună cu o altă persoană rămasă neidentificată, R.P. a pătruns în curtea unei case de pe str. Buiucani, com. Dumbrava, mun. Chişinău, de unde a răpit un microbuz, pe care ulterior l-a deteriorat într-un accident;[3] la 29.12.2004, aproximativ la ora 02.00, urmărind scopul răpirii mijlocului de transport, S.I. a pătruns în gospodăria lui F.A. din satul Nicoreni, raionul Drochia. Apoi, de lângă sarai, a răpit motocicleta de model „Minsk".[4]

În toate aceste cazuri (care, trebuie s-o recunoaştem, sunt îngrijorător de multe), din lipsă de informaţii suficiente, putem doar să presupunem dacă pătrunderea a fost făcută în spaţii îngrădite ori păzite în sensul prevederii de la lit.c) alin.(2) art.192[1] CP RM, ori în spaţii care nu au menirea staţionării mijloacelor de transport. Dacă aceste îndoieli sunt de neînlăturat, în virtutea principiului *in dubio pro reo,* vom fi nevoiţi să atestăm lipsa de temeiuri suficiente pentru agravarea răspunderii potrivit lit.c) alin.(2) art.192[1] CP RM.

O formulare vagă, susceptibilă de interpretări, este utilizată în speţa următoare: A.V. a fost condamnat în baza lit.a) alin.(3) art.273 CP RM. În fapt, la 10.03.2006, aproximativ la ora 02.00, împreună cu S.V., prin înţelegere prealabilă, A.V. a pătruns pe teritoriul îngrădit al gospodăriei lui C.M. din satul Braicău, raionul Donduşeni, de unde au răpit automobilul aparţinând victimei.[5] Datorită lipsei de claritate în descrierea faptei, rămâne să presupunem doar dacă sintagma „teritoriul îngrădit al gospodăriei" se referă la gospodăria lui C.M. în întregime sau numai la acel segment al gospodăriei lui C.M. care are menirea staţionării mijloacelor de transport.

Încheiem analiza infracţiunii de răpire a mijlocului de transport cu examinarea circumstanţei agravante de la alin.(3) art.192[1] CP RM. Avem în vedere ipoteza când **răpirea mijlocului de transport este însoţită de violenţa periculoasă pentru viaţa sau sănătatea victimei sau de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe**.

---

[1] Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 08.12.2009. Dosarul nr.1re-1387/09 // www.csj.md

[2] Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie din 09.06.2008. Dosarul nr.4-1re-158/08 // www.csj.md

[3] Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie din 26.10.2009. Dosarul nr.4-1re-254/09 // www.csj.md

[4] Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 25.08.2009. Dosarul nr.1re-841/09 // www.csj.md

[5] Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie din 06.07.2009. Dosarul nr.4-1re-261/09 // www.csj.md

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Considerăm că, în sensul alin.(3) art.192[1] CP RM, prin „violenţa periculoasă pentru viaţa sau sănătatea victimei" trebuie de înţeles violenţa soldată cu vătămarea uşoară sau medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii, ori care, deşi nu a cauzat asemenea urmări, comportă la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viaţa sau sănătatea victimei.

Atragem atenţia asupra ultimei părţi a acestei definiţii: violenţa periculoasă pentru viaţa sau sănătatea victimei se atestă inclusiv în cazul în care, deşi nu s-a cauzat vătămarea uşoară sau medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii, totuşi violenţa dată comportă, la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viaţa sau sănătatea victimei. Ca exemplu în acest sens poate fi adusă speţa următoare: M.I. şi L.V. au fost condamnaţi în baza art.15, alin.5 art.182 CP RM din 1961. În fapt, M.I. şi L.V., înţelegându-se în prealabil, la 02.01.1999, aproximativ la ora 21.00, însoţind acţiunile lor cu violenţă periculoasă pentru viaţă şi sănătate, au urmărit răpirea mijlocului de transport aparţinând lui I.M. Astfel, cei doi au atacat victima care se afla în automobilul său, pe str. Dragoş Vodă, or. Călăraşi. L-au lovit cu pumnii în cap şi cu cuţitul în gât. Însă, nu şi-au dus intenţia până la capăt din motive independente de voinţa lor, deoarece I.M. avea la gât un fular, care l-a protejat de lovitura cuţitului. Totodată, el a opus rezistenţă, a chemat în ajutor şi ambii făptuitori au fugit.[1] Aşadar, nu este neapărat să se realizeze efectiv atingerea sănătăţii persoanei, pentru a putea aplica răspunderea în baza alin.(3) art.192[1] CP RM. Or, respectiva atingere se poate realiza chiar potenţial. Accentuăm că, în speţa exemplificată mai sus, s-a reţinut la calificare tentativa la răpirea mijlocului de transport nu pentru că nu s-a realizat efectiv atingerea sănătăţii persoanei. În realitate, s-a considerat că fapta şi-a întrerupt executarea la etapa de tentativă, întrucât făptuitorii nu au izbutit realizarea răpirii mijlocului de transport.

În alt plan, din comparaţia sancţiunilor din art.151 şi 192[1] CP RM, ne putem da seama că vătămarea intenţionată gravă nu intră sub incidenţa prevederii de la alin.(3) art.192[1] CP RM. Iată de ce, dacă răpirea mijlocului de transport este însoţită de vătămarea intenţionată gravă, calificarea se va face în baza art.151 şi art.192[1] (cu excepţia alin.(3)) CP RM. Consemnăm această excepţie, pentru a nu se admite reţinerea de două ori la calificare a aceleiaşi acţiuni de violenţă. Sub acest aspect, nu putem fi de acord cu soluţia de calificare din cazul următor: G.V. şi P.A. au fost condamnaţi în baza alin.(4) art.151 şi lit.b) alin.(3) art.273 CP RM. În fapt, la 25.03.2004, aproximativ la ora 23.00, prin înţelegere prealabilă, în scopul răpirii mijlocului de transport, aflându-se în or. Sângera, mun. Chişinău, l-au atacat pe taximetristul A.V. Aplicând violenţa periculoasă pentru viaţă şi sănătate, i-au provocat vătămare gravă periculoasă

[1] Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie din 22.06.2009. Dosarul nr.4-1re-121/09 // www.csj.md

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

pentru viaţă, care a dus la decesul victimei. După care, cu automobilul răpit, au plecat de la locul infracţiunii la discotecă în satul Văratic.[1]

S-a admis reţinerea de două ori la calificare a aceleiaşi acţiuni de violenţă în speţa următoare: G.I. a fost condamnat în baza lit.h) alin.(3) art.145 şi lit.b) alin.(3) art.273 CP RM. În fapt, în noaptea de 28.05.2008, aflându-se la gunoiştea de la marginea com. Băcioi, mun. Chişinău în stare de ebrietate alcoolică, în urma unei ostilităţi spontan apărute, G.I. l-a atacat pe S.E. În continuare, i-a aplicat lovituri cu picioarele şi pumnii. După ce victima a căzut, cu ajutorul unui cuţit i-a aplicat unsprezece lovituri în regiunea toracelui, abdomenului şi a gâtului, în urma cărora S.E. a decedat pe loc. Ulterior, G.I. a urcat la volanul automobilului aparţinând victimei. În timpul deplasării, a fost surprins la 28.05.2008, aproximativ la ora 11.00, pe str. Independenţei, com. Bacioi, mun. Chişinău, de către colaboratorii poliţiei. Aceştia au încercat să-1 oprească, însă G.I. a ignorat cerinţele colaboratorilor de poliţie, continuând deplasarea. În rezultat, automobilul a părăsit carosabilul, fiind deteriorat.[2] Considerăm că, în cazul dat, calificarea trebuia să se facă în baza lit.h) alin.(3) art.145 şi alin.(1) art.273 CP RM. Violenţa asupra lui S.E. a fost aplicată o singură dată, în cadrul infracţiunii de omor. În mod firesc, în cadrul infracţiunii de răpire a mijlocului de transport, nu avea cum să mai fie aplicată violenţa: victima decedase. Din aceste considerente, se prezintă ca lipsită de justeţe reţinerea la calificare a agravantei specificate la lit.b) alin.(3) art.273 CP RM.

În alt context, în cazul ameninţării cu violenţa periculoasă pentru viaţa sau sănătatea victimei, în sensul prevederii de la alin.(3) art.192^1 CP RM, se are în vedere ameninţarea cu vătămarea gravă, dar şi ameninţarea cu omor. În acest caz, nu va fi necesară calificarea suplimentară în baza art.155 CP RM.

În legătură cu cele evocate în cadrul analizei infracţiunii prevăzute la art.192^1 CP RM, se impun următoarele concluzii:

- obiectul material al infracţiunii, prevăzute la art.192^1 CP RM, îl reprezintă mijlocul de transport în sensul art.132 CP RM;
- mijlocul de transport, care constituie obiectul material al infracţiunii prevăzute la art.192^1 CP RM, trebuie să fie străin pentru făptuitor. În alţi termeni, situaţia-premisă, ce caracterizează obiectul material al infracţiunii analizate, se exprimă în aflarea mijlocului de transport în posesia unei alte persoane, a victimei infracţiunii;
- sub aspectul laturii obiective, răpirea mijlocului de transport este o acţiune care presupune succesiunea a două acte: 1) deposedarea, adică scoaterea mijlocului de transport din posesia victimei; 2) imposedarea, adică trecerea mijlocului de transport în posesia şi folosinţa făptuitorului;

[1] Încheierea Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 10.12.2008. Dosarul nr.1ra-1391/08 // www.csj.md

[2] Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 03.11.2009. Dosarul nr.1ra-1004/09 // www.csj.md

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

- nu poate fi aplicat art.192[1] CP RM în cazul folosirii neautorizate, în interes personal, a mijlocului de transport încredinţat făptuitorului în legătură cu munca prestată, nici în cazul în care făptuitorului îi era permis să folosească mijlocul de transport fără acordul proprietarului sau al celorlalţi coproprietari;
- infracţiunea, prevăzută la art.192[1] CP RM, se consideră consumată din momentul deplasării şi, ca efect, al schimbării localizării mijlocului de transport;
- scopul infracţiunii de răpire a mijlocului de transport constă nu în însuşirea (sustragerea) mijlocului de transport, dar în folosinţa temporară a acestuia;
- noţiunea „fără scop de însuşire (sustragere)", utilizată în art.192[1] CP RM, trebuie interpretată în felul următor: făptuitorul urmăreşte să-şi treacă mijlocul de transport în posesie pentru o perioadă nesemnificativă de timp sau pentru un timp strict determinat, nu să-şi treacă mijlocul de transport în stăpânirea definitivă, nu să exercite în privinţa mijlocului de transport toate prerogativele pe care le poate avea un proprietar (mai cu seamă, prerogativa de dispunere).

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

References:

Buletinul Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova, 2004, nr. 6, pp. 22-23.
Culegere de hotărâri ale Plenului Curţii Supreme de Justiţie (mai 1974-iulie 2002), Chişinău
Decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 02.07.2008. Dosarul nr.1ra-905/08 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 09.06.2009. Dosarul nr.1ra-287/09 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 17.12.2008. Dosarul nr.1ra-1408/08 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 22.10.2008. Dosarul nr.1ra-1181/08 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 17.11.2009. Dosarul nr.1re-1225/09 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 8.04.2008. Dosarul nr.1ra-384/08 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 28.07.2009. Dosarul nr.1ra-829/09 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 06.10.2009. Dosarul nr.1ra-976/09 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 24.06.2008. Dosarul nr.1ra-587/08 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 08.12.2009. Dosarul nr.1re-1387/09 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 25.08.2009. Dosarul nr.1re-841/09 // www.csj.md
Decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 03.11.2009. Dosarul nr.1ra-1004/09 // www.csj.md
Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie din 06.07.2009. Dosarul nr.4-1re-261/09 // www.csj.md
Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie din 09.06.2008. Dosarul nr.4-1re-158/08 // www.csj.md
Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie din 22.06.2009. Dosarul nr.4-1re-121/09 // www.csj.md
Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie din 26.10.2009. Dosarul nr.4-1re-254/09 // www.csj.md
Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 82-86.
Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3-6.
Monitorul Oficial al României, 2009, nr. 510.

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Berliba V., Cernomoreţ S., Paladii A. (2006). *Răspunderea penală pentru infracţiunea de samavolnicie*, Editura: Totex-Lux, Chişinău

Brînză S., Ulianovschi X., Stati V. Et all, (2005). *Drept penal, Partea specială*, Editura: Cartier, Chişinău

Kommentariy k Ugolovnomu kodeksu Rossiyskoy Federaţii, pod obs. red. V.M. Lebedeva, Norma, Moskva, 2007

Korobeev A.I., Transportîe prestuplenia, Iuridiceskii ţentr Press, Sankt-Peterburg, 2003

Nistoreanu Gh., Boroi A., Molnar I. şi alţii. Drept penal. Partea Specială, Editura: Europa Nova, Bucureşti, 1999

Primernîy Ugolovnîi kodeks (SŞA). Ofiţialjnîy proekt Instituta amerikanskogo prava, Moskva, 1969.

Ugolovnîi kodeks Danii, pod red. S.S. Beleaeva, Iuridiceskii ţentr Press, Sankt-Peterburg, 2001.

Ugolovnîi kodeks FRG, pod red. A.V. Serebrennikovoy, Zerţalo, Moscva, 2000.

Ugolovnîi kodeks Respubliki Poljşa, pod red. A.I. Lukaşova, N.F. Kuzneţovoy, Iuridiceskii ţentr Press, Sankt-Peterburg, 2001.

Ugolovnîi kodeks Şvejţarii, pod red. A.V. Serebrennikovoy, Zerţalo, Moscva, 2000.

Ugolovnoe zakonodatelistvo Norveghii, pod red. Iu.V. Golika, Iuridiceskii ţentr Press, Sankt-Peterburg, 2003.

STATI, V., (2010) A Penal Law Analysis of the Offence of Abduction ofthe Mean of Transport:the Republic of Moldova case in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010